

УДК 364.2

О.Б. Погайдак, к.е.н., с.н.с.

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

ЗАРУБІЖНІ МОДЕЛІ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ У КОНТЕКСТІ ВІТЧИЗНЯНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ НАСЕЛЕННЯ

O.B. Pogaydak, Ph.D., s.r.

FOREIGN MODELS OF SOCIAL PROTECTION IN THE CONTEXT OF DOMESTIC SERVICE POPULATION

У нинішніх умовах трансформації українського суспільства до вимог Європейських стандартів виникає нагальна необхідність удосконалення не лише управління національною економікою, а й сферою послуг. Соціологічні дослідження якості послуг (на підставі облікованих заяв, скарг і пропозицій) показує, що 60% звернень носить в основному критичний характер, 30% ставлять питання і констатують проблеми, лише 10% дають конкретні пропозиції з підвищення якості обслуговування.

У програмі розвитку України на період до 2015 року та на найближчу перспективу підкреслюється, що одним з найважливіших завдань цього процесу є перетворення комунально-побутового обслуговування в надійно і якісно працюючу галузь національної економіки. Засобом реалізації цих завдань є впровадження відповідних моделей.

Необхідно взяти до уваги, що на даний час, у контексті вступу України до Європейської співдружності, важливо добре знати зарубіжний досвід у цій царині та існуючі моделі соціального захисту населення, чинником якого в окремих випадках виступає обслуговування. Тут функціонують три основні моделі соціального захисту:

- соціально-демократична модель скандинавських країн, де держава бере на себе значну долю відповідальності за вирішення соціальних проблем населення;
- модель неоліберальна (США) – проблеми соціального захисту переважно вирішуються між підприємцями і найманими працівниками в особі профспілок;
- модель неоконсервативна (Німеччина) – заснована на змішаному державно-приватному вирішенні соціальних проблем, де відповідальність окремого підприємця замінена системою їх обов'язкової колективної відповідальності під контролем держави.

Успішне розв'язання вказаних проблем можливе шляхом використання внутрішніх резервів виробництва та, зрозуміло, людського потенціалу. До останніх можна віднести:

- проблеми організації праці;
- режим роботи підприємства;
- санітарно-гігієнічні умови тощо.

Для повного використання поточних резервів необхідним є постійний інформаційний моніторинг, що дозволить розкрити причини незадоволеності працівників. Достовірні й об'єктивні дані нададуть змогу розробити і здійснити ефективний комплекс заходів, спрямованих на усунення недоліків.

Отже, основними напрямками вдосконалення управління галузями комунально-господарства і побутового обслуговування в Україні в даний час є не лише скорочення управлінських ланок, впровадження інновацій, диверсифікація, подальша концентрація і спеціалізація у послуг, а і підвищення надійності соціального обслуговування загалом, розробка організаційно-економічних механізмів зацікавленості у якості обслуговування.